

W n i o s e k

o wpisanie nowej odmiany rośliny uprawnej do rejestru
odmian oryginalnych

1. Nazwa nadana odmianie przez autora . . . R II/73 /tymczasowo/ . . .
2. Gatunek . . . Pisum sp.
3. Odmiana botaniczna /varietas/ lub podgatunek
var. cirrosum /Makaseva, 1962/
4. Typ: a/ biologiczno-ekologiczny . . . Wiktoria
/np. pszenica ozima typ zachodnio-europejski/
b/ użytkowy pastewny
/np. ziemniaki jadalne, przemysłowe/
5. Wyrównanie odmiany . . . dobre, podstawowe cechy morfologii roślin
i nasion są całkowicie wyrównane i genetycznie ustalone.
6. Z jakiego materiału wyjściowego pochodzi odmiana^{x/}
odm. Porta x odm. peluski Wąsata
7. Kierunek hodowli /cechy główne/: 1/ znacznie zwiększona toleran-
cyjność na wyleganie i przydatność do zbioru kombajnowego,
2/ wysoki plon nasion i białka z jednostki powierzchni uprawnej.
8. Data rozpoczęcia hodowli lipiec 1972
9. Metody hodowli w kolejności lat: odmianę hodowano systemem przy-
spieszonym wykorzystując szklarnie w okresach jesienno-zimowych:
1972-73 krzyżowanie, ocena i wybór segregantów pokolenia F₂,
1973-75 rozmnażanie w polu i szklarni, selekcja negatywna, ocena.
10. Autor odmiany^{xx/} Autorstwo odmiany zostanie podane
. w późniejszym terminie.
11. Hodowca obecny . . . M. Kiełpiński, K. Bajor
.
Poprzedni hodowcy. Podać nazwisko i okres czasu
.
12. Miejsce wytworzenia odmiany i kolejne miejsca hodowli prace
rozpoczęto w ZD HAR Przebędowo, odmianę wytworzono w ZG INAR
w Radzikowie.

13. Historia przebiegu hodowli poza danymi, wymienionymi w punktach 8-12 : sez. weg. 1972 krzyżowanie form rodzicielskich 1972/73 rozmnożenie pokolenia F₁ w szklarniach, sez. weg. 1973 oceną i wybór segregantów pokolenia F₂, 1973/74 rozmnożenie i selekcja pokoleń F₃ i F₄ w szklarniach, sez. weg. 1974 rozmnożenie rodów na "brutach" w dużej rozstawie, selekcja sez. weg. 1975 rozmnożenie rodu R II/73 w siewie produkcyjnym, obsz. 0,25
14. Prowadzone księgi hodowlane /jakie i od kiedy/
. zeszyty polowe i szklarniowe. 1972, 1973, 1974, 1975,
15. Cechy morfologiczne i inne^{xxx}/ wg. załącznika
16. Wyniki doświadczeń polowych i laboratoryjnych /podać w załączniku opatrzonym podpisem wnioskodawcy/
17. Posiadana ilość nasion 800 kg
18. Inne dane i uwagi wnioskodawcy odmiana posiada oryginalny /na skale europejską/ fenotyp, charakteryzujący się połączeniem cechy krótkiej i sztywnej łodygi z cechą wąsolistności. Fenotyp ten odpowiada cechom odmiany intensywnej bardziej przydatnej w warunkach pełnej mechanizacji zbioru i wysoko plonującej.

..Radzików..... dnia ...29..XII.. 1975.

Pieczęć i podpis przedsiębiorstwa, instytucji^{xxxxx}/

Podpis autora odmian aktualnego hodowcy odmiany

INSTITUT
ODROWI I AKLIMATYZACJI ROŚLIN
Radzików
05-870 Białe k/Warszawy
Radzików, dnia 30. XII. 1975 r.

M. Kietpiński

- x/ Przy odmianie pochodzącej ze skrzyżowania należy podać szczegółowe informacje dot. przeprowadzanych krzyżówek. W odniesieniu do mieszańca należy podać jego formułę.
- xx/ Jeżeli autorem jest zespół osób, podać wszystkie osoby.
- xxx/ Podaje się wg wzoru, dostarczonego przez Ministerstwo Rolnictwa dla każdego gatunku roślin.
- xxxxx/ Przedsiębiorstwo /instytucja/, w której prowadzona jest hodowla oraz jednostka nadrzędna.

OPIS zgłoszonej odmiany

Grzechu R 11/75

A. CECHY MORFOLOGICZNE

1. Cechy rośliny w początkowym rozwoju :
 - a/ występowanie antocyjanu na kolanku podłiscieniowym : brak
2. Łodyga :
 - a/ wysokość : ok. 80 cm
 - b/ charakter wzrostu : stojący
 - c/ czynność łodygi : bardzo dobra
3. Liście :
 - a/ ogólne ulistnienie : słabe / celowo ograniczone /
 - b/ kształt : przylistki normalnej wielkości, kształtu jajowatego ;
listków brak - zamienione w silnie rozgałęzione wąsy czepne
 - c/ zabarwienie : ciemno zielone
 - d/ występowanie plamki antocyjanowej u nasady przylistka : brak
 - e/ występowanie workowatego nalotu : występuje
4. Kwiatostan :
 - a/ ilość kwiatów w kwiatostanie : 2
 - b/ zabarwienie :
 - łagielka : białe
 - kółeczki : białe
 - skrzydełka : białe
5. Strąk :
 - a/ wysokość osadzenia najniższego strąka : ok. 40 cm, 12-13 międzywęzła
 - b/ kształt : prosty
 - c/ zakończenie : tępe
 - d/ warstwa pergaminów : średnia
 - e/ pęknięcie strąków : brak
 - f/ zabarwienie : jasno-zielone, po dojrzewaniu brązowe

6. Nasiona :

- a/ ciężar 1000 nasion : 225 gramów
- b/ kształt : kulisty
- c/ powierzchnia : gładka
- d/ zabarwienie : żółte
- e/ rysunek łupiny : brak
- f/ zabarwienie nasienne : jasne

B. CECHY BIOLOGICZNE I INNE

1. Fazy rozwoju rośliny :

- a/ okres od wsiewcia do początku kwitnienia : 53 dni
- b/ okres od końca kwitnienia do dojrzewania : 53 dni
- c/ cały cykl rozwojowy / od siewu do dojrzewania / : 126 dni

2. Odporność na choroby i szkodniki :

Odmiana jest bardziej odporna na choroby i szkodniki liściowe w sposób pośredni :

- a/ dzięki zmniejszonej powierzchni ulistnienia patogeny i szkodniki liściowe mają mniejsze pole działania
- b/ dzięki większej tolerancyjności na wyleganie oraz zwiększonej penetracji światła i lepszej cyrkulacji powietrza wewnątrz kłosa powstają tam warunki mikroklimatyczne nie sprzyjające rozwojowi patogenów grzybowych i bakteryjnych

3. Krótka ogólna charakterystyka odmiany, z podkreśleniem cech nadających szczególne wartości odmianie :

Odmiana posiada oryginalny / na skalę europejską / fenotyp, charakteryzujący się połączeniem cechy krótkiej i estywnej kłodygi z cechą wąsolistności / liutki zamienione w wosy czepne /. Fenotyp ten nadaje odmianie szczególne cechy odmiany intensywnej t.j.

- a/ zwiększona tolerancyjność na wyleganie a tym samym zwiększona przydatność do zbioru kombajnowego w stosunku do wszystkich odmian znajdujących się obecnie w rejonizacji. W optymalnych warunkach glebowo-klimatycznych rośliny zachowują pozycję stojącą do momentu dojrzałości technologicznej
- b/ mniejsze wzajemne zacienianie się roślin w kłose a tym samym lepsze wykorzystanie sumarycznego potencjału asymilacyjnego roślin niż to ma miejsce u odmian konwencjonalnych

e/ wysoki plon nasion z jednostki powierzchni uprawnej

4. Wymagania glebowe :

Odmiana wymaga gleb typowych dla grochu w uprawie polowej. Najlepsze są gleby szybko nagrzewające się wiosną o dobrze uregulowanych stosunkach wodnych, zasobne w wapń, pH ok. 7,0, klasa bonitacyjna III lub IV. Odmiana wymaga większej dawki wysiewu niż to by wynikało z ciężaru 1000 nasion t.j. nie mniej niż 250 kg/ha.

5. Wymagania klimatyczne :

Typowe dla gatunku.

Radzików, dnia 15 grudnia 1975 roku

INSTYTUT
HODOWLI I AKLIMATYZACJI ROŚLIN
Radzików
05-870 Blonia k/Włocławek

DYREKTOR INSTYTUTU

(Prof. dr Stanisław Starzyński)

Pieczęć przedsiębiorstwa
/Instytutu/ i podpis

Radzików, dnia 30. XII. 1975 r.

M. Kiełpiński

Podpis właściciela
/autora odmiany, aktu-
alnego hodowcy/

1. Rok 1969 - prof. dr Julian Jaranowski przekazuje nasiona mutacji wąsolistnej w ilości 200 g do dalszej hodowli w ZD Przebędowo.
2. Lipiec 1972 - autor /wtedy pracownik ZD HAR Przebędowo/ wykonuje wg. własnej koncepcji krzyżowania mutacji wąsolistnej z 19 odmianami grochów karłowych, półkarłowych i staśmionych na polach ZD HAR Przebędowo.
3. Listopad 1972 - mutacja wąsolistna rozmnożona w ZD HAR Przebędowo zostaje zgłoszona do Księgi Zgłoszeń Odmian Oryginalnych pod autorstwem: J. Jaranowski i inni.
4. Listopad - grudzień 1972 - nasiona F_0 z krzyżowań wymienionych w punkcie 2 zostają wysiane częściowo w szklarni ZDHAR Przebędowo a częściowo w szklarniach ZG IHAR w Radzikowie.
5. Marzec 1973 - autor zostaje przeniesiony za zgodą obu stron do pracy w Zakładzie Genetyki IHAR wraz z materiałem roślinnym.
6. Sezon wegetacyjny 1973 - doświadczenie z pokoleniem F_2 na polu 5b w Radzikowie. Ocena i wybór segregantów. Do dalszych prac wybrano segreganty z krzyżowań Peluszkii Wąsatej z 7 odmianami grochów karłowych i staśmionych /Porta, Neuga, IP3, Allround, Neugatersleben, Heros, Crone/. Segreganty pochodzące z krzyżowań z odm. Porta jako najbardziej interesujące poddano przyspieszonemu procesowi hodowli w oparciu o szklarnie.
7. Sierpień 1973 - marzec 1974 - rozmnożenie i selekcja na jednogennowe cechy jakościowe pokoleń F_3 i F_4 w szklarniach w Radzikowie.
8. Sezon wegetacyjny 1974 - rozmnożenie wybranego rodu R II/73 /ok. 9000 roślin pokolenia F_5 / w dużej rozstawie i odstępach z zastosowaniem drutów. Ostra selekcja negatywna na cechy ilościowe i odporność na choroby - usunięto ok. 40 % osobników. Zebrano ok. 70 kg nasion. Doświadczenie przedwstępne z zastosowaniem normalnej gęstości wysiewu.
9. Sezon wegetacyjny 1975 - rozmnożenie rodu R II/73 w siewie produkcyjnym na obszarze ok. 0,25 ha. Selekcja negatywna. Zebrano ok. 1200 kg materiału matecznego /nasion/.

M. Jaranowski

Tab. 1. Wyniki doświadczeń z nowym rodem grochu karłowatego wąsolistnego R II/73 z lat 1974 i 1975.

Dane o doświadczeniu/ ^x	Obiekty	Plon nasion q/ha	Zaw. białka %	Plon białka q/ha
miejsce: Radzików rok: 1974 pow. poletka 25m ²	R II/73	40,5	22,5	9,11
	Flavanda	38,6	20,6	7,95
	Wzorzec zb./ ^x	21,6	-	-
miejsce: Radzików rok: 1975 pow. poletka 25m ²	R II/73	58,5	22,3	13,04
	Flavanda	51,8	21,6	11,18
	Porta	51,5	21,0	10,81
	Neuga	48,3	22,4	10,82
	Kujawski Wcz.	33,0	22,6	7,45
miejsce: Radzików rok: 1975 pow. poletka 25m ²	R II/73	44,4	22,4	9,94
	Allround	44,4	19,3	8,57
	Porta	38,9	20,2	7,86
	Neuga	34,0	20,3	6,90
	Kujawski Wcz.	27,7	22,4	6,20

^x Doświadczenia zakładano metodą bloków losowych w 6 lub 3 powtórzeniach
 Wzorzec zbiorowy: Kujawski Wcz., Jubilat, Ceser, Żółty Pomorski

M. Kucpiński

INSTYTUT WODOWEI I AKLIMATYZACJI WOSLIN
ZAKŁAD GENETYKI
w RADZIKOWIE k/Wi-wy
p-ta BLONIE - tel. 42, skr. p. 30

Tabela 2. Plony nasion z rozmnożeną rodu grochu karłowatego wąsolistnego w Radzikowie w roku 1975.

Obiekt	Pole	Obszar ha	Technika zbioru	Plon q/ha
R II/73	A	0,25	kombajnowy dwufazowy	51,8
R II/73	B	0,0125	kombajnowy dwufazowy	52,5

M. Kiepiński